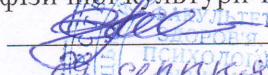
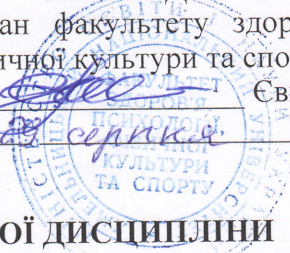

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету здоров'я, психології,
фізичної культури та спорту

 Євген ПАВЛЮК
2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі

Галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

Спеціальність – С4 Психологія

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Освітньо-наукова програма – Психологія

Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС, **Шифр дисципліни** ОФП.03

Мова навчання – українська

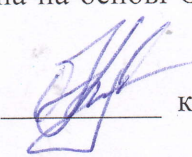
Статус дисципліни: обов'язкова (дисципліна фахової підготовки)

Факультет – здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

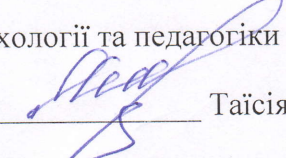
Кафедра – психології та педагогіки

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проєкт*	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
			Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	2	4	120	34	16		18		86				+
З	1	2	4	120	12	6		6		108				+

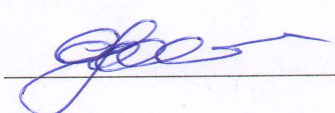
Робоча програма складена на основі Освітньо-наукової програми Психологія за спеціальністю С4 Психологія

Робочу програму склала канд. психол. наук, доцент Олена КУЛЕШОВА

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології та педагогіки

Протокол від 28 серпня 2025 р. № 1. Зав. кафедри Таїсія КОМАР

Робочу програму розглянуто та схвалено вченою радою факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту

Голова вченої ради ФЗПФКС Євген ПАВЛЮК

Хмельницький 2025

2 Пояснювальна записка

Дисципліна «Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі» є складовою обов'язкової частини дисциплін фахової підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю С4 Психологія за Освітньо-науковою програмою Психологія.

Пререквізити: ОФП.01 Інноваційні технології в освітньо-науковій діяльності.

Постреквізити: ОФП.06 Педагогічна викладацька практика.

Відповідно до Освітньо-наукової програми Психологія дисципліна має забезпечити:

– **компетентності:** ІК Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення. ЗК.01 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК.04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності. ФК.03 Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в сфері психології та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство та відповідальність під час їх реалізації; забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності. ФК.04 Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті. ФК.05 Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним. ФК.06 Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.

– **програмні результати навчання:** ПРН02 Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці. ПРН05 Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх ефективність. ПРН08 Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності. ПРН10 Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

Мета дисципліни. Поглиблення знань з методики викладання психологічних дисциплін у вищій школі та формування навичок проведення основних видів навчальних занять.

Предмет дисципліни. Актуальні теоретичні та методичні питання формування знань, умінь та навичок в аспірантів з проблем наукового процесу планування, організації та проведення навчальних занять з психології у вищій школі.

Завдання дисципліни. Ознайомити здобувачів зі структурою та змістом навчального процесу у закладі вищої освіти, з особливостями роботи викладачів; сприяти засвоєнню здобувачами педагогічних форм освітньої взаємодії зі студентами під час викладання психології, навчити творчо застосовувати знання та способи діяльності, засвоєні під час вивчення дисциплін психологічного циклу; навчити планувати, організовувати й аналізувати різноманітні види занять, використовувати найбільш ефективні методи навчання; набути досвіду ведення науково-методичної роботи, дослідно-експериментальних форм педагогічної діяльності; апробувати найбільш ефективні прийоми та методи навчання, що застосовуються в системі викладання психологічних дисциплін у вищій школі.

Результати навчання. Здобувач, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен уміти пояснювати загальні принципи, закономірності та методи викладання психологічних дисциплін у вищій школі, спираючись на сучасні концепції психологічної науки; інтерпретувати основні положення методології наукових досліджень у контексті їх застосування у викладацькій діяльності, застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, аналізувати ефективність різних методик викладання психологічних дисциплін і

обґрунтовувати вибір оптимальних стратегій навчання для різних категорій студентів; оцінювати власний рівень професійної компетентності та визначати напрями подальшого професійного розвитку і підвищення кваліфікації; проєктувати навчальні заняття, освітні програми чи модулі з психологічних дисциплін, розробляти авторські методики, дидактичні матеріали або інтерактивні інструменти для ефективного викладання психології у вищій школі; оцінювати ефективність застосованих методик, технологій та форм навчання, використовуючи науково обґрунтовані критерії і статистичні методи аналізу; обґрунтовувати доцільність вибору педагогічних стратегій з урахуванням цілей навчання, особливостей контингенту студентів і стандартів вищої освіти.

3. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	денну форму			заочну форму		
	лекції	практ.	СРС	лекції	практ.	СРС
Тема 1. Методика викладання психології: зміст, завдання та функції навчальної дисципліни	2	2	9	2	2	8
Тема 2. Професійна підготовка та діяльність викладача психології	2	2	9			12
Тема 3. Методи та форми викладання психології у вищій школі	2	2	9	2	2	12
Тема 4. Лекційні заняття та методика їх проведення	2	2	12			12
Тема 5. Семінарські, практичні та лабораторні заняття як форми організації вивчення психології	2	2	9			12
Тема 6. Керівництво самостійною та науково-дослідною роботою студентів з вивчення психології	2	2	9	2	2	12
Тема 7. Контроль та оцінювання результатів навчання	2	2	9			12
Тема 8. Педагогічна майстерність і педагогічна техніка викладання психології	2	4	20			12
Разом за семестр:	16	18	86	6	6	108

4 Програма навчальної дисципліни

4.1 Зміст лекційного курсу

4.1.1 Перелік лекцій для аспірантів денної форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	Методика викладання психології: зміст, завдання та функції навчальної дисципліни. Предмет, мета і завдання методики викладання психології як навчальної дисципліни. Історичний нарис викладання психології. Система категорій сучасної методики викладання психології. Літ.: [1] с. 9-34; [3] с. 8-26; [4] с. 9-45	2
2	Професійна підготовка та діяльність викладача психології. Організаційно-нормативні питання професійного становлення викладача психології. Функції та ролі викладача психології. Умови успішної адаптації молодого викладача до діяльності. Вимоги до учасників педагогічного процесу. Літ.: [1] с. 81-87; [2] с. 9-22; [3] с. 96-110; [4] с. 46-64	2
3	Методи та форми викладання психології у вищій школі. Поняття про методи та форми навчання психології. Класифікації методів та форм навчання. Активні методи навчання. Таксономія навчальних задач із психології. Літ.: [2] с. 22-41; [3] с. 122-136; [4] с. 66-68, 97-99	2

4	Лекційні заняття та методика їх проведення. Лекція як форма навчального заняття. Переваги та недоліки лекції як форми навчання. Критерії класифікації видів лекцій. Підготовка та методика читання лекції. Літ.: [1] с. 46-56; [2] с. 41-81; [3] с. 69-75	2
5	Семінарські, практичні та лабораторні заняття як форми організації вивчення психології. Семінари як форма навчального заняття. Види семінарських занять. Структура, методика підготовки та проведення семінарських занять. Практичні заняття та методика їх проведення. Лабораторні заняття та методика їх проведення. Літ.: [1] с. 57-64; [2] с. 8-23; [3] с. 75-80	2
6	Керівництво самостійною та науково-дослідною роботою студентів з вивчення психології. Поняття про самостійну роботу студента. Зміст самостійної роботи. Методика організації роботи студента. Методика конспектування літературних джерел. Реферування та його етапи. Науково-дослідна робота студентів та її значення у процесі фахової підготовки. Літ.: [1] с. 77-94; [4] с. 93-110	2
7	Контроль та оцінювання результатів навчання. Педагогічний контроль як інструмент управління процесом освоєння знань з психології. Функції, види та форми здійснення контролю. Тестовий контроль знань з психології і його дидактичні функції Критерії та рівні оцінювання вивчення психології у вищій школі. Літ.: [1] с. 24-29, 51-54; [2] с. 59-73; [3] с. 34-38, 85-99	2
8	Педагогічна майстерність і педагогічна техніка викладання психології. Поняття педагогічної майстерності викладача психології. Педагогічна техніка як форма організації поведінки викладача. Основні педагогічні вміння. Типові помилки молодого викладача. Мовлення викладача психології. Літ.: [1] с. 42-65; [4] с. 78-89	2
Разом:		16

4.1.2 Перелік оглядових лекцій для аспірантів заочної форми здобуття освіти

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1-2	Методика викладання психології: зміст, завдання та функції навчальної дисципліни. Професійна підготовка та діяльність викладача психології. Літ.: [1] с. 9-34; с. 46-64; с. 81-87; [2] с. 9-81; [3] с. 8-26; с. 69-80, 96-110; [4] с. 9-68, 97-99	2
3-5	Методи та форми викладання психології у вищій школі. Лекційні заняття та методика їх проведення. Семінарські, практичні та лабораторні заняття як форми організації вивчення психології. Літ.: [1] с. 9-34; с. 46-64; с. 81-87; [2] с. 9-81; [3] с. 8-26; с. 69-80. с. 96-110; [4] с. 9-68, 97-99	2
6-8	Керівництво самостійною та науково-дослідною роботою студентів з	2

	вивчення психології. Контроль та оцінювання результатів навчання. Педагогічна майстерність і педагогічна техніка викладання психології. ІТ супровід навчального процесу. Літ.: [1] с. 24-29, 51-54; с. 77-94; [1] с. 42-65; [2] с. 59-73; [3] с. 34-38, 85-99; [4] с. 78-89, 93-110	
	Разом:	6

4.2. Зміст лабораторних/практичних/семінарських занять

4.2.1 Перелік практичних занять для аспірантів денної форми здобуття освіти

Номер заняття	Тема практичного заняття*	Кількість годин
1	Зміст і завдання вищої школи, принципи та методи навчання. Література: [1] с. 9-34; [3] с. 8-26; [4] с. 9-45	2
2	Професійна підготовка викладача психології. Літ.: [1] с. 81-87; [2] с. 9-22; [3] с. 96-110; [4] с. 46-64	2
3	Лекція як метод і форма організації викладання психології. Література: [1] с. 46-56; [2] с. 41-81; [3] с. 69-75	2
4	Методика проведення практичних (семінарських) занять. Література: [1] с. 57-64; [2] с. 8-23; [3] с. 75-80	2
5	Методика проведення лабораторних занять. Література: [1] с. 57-64; [2] с. 8-23; [3] с. 75-80	2
6	Психологічні принципи організації навчальної діяльності студентів. Література: [2] с. 22-41; [3] с. 122-136; [4] с. 66-68, 97-99	2
7	Контроль та корекція навчальної діяльності студентів. Література: [1] с. 24-29, 51-54; [2] с. 59-73; [3] с. 34-38, 85-99	2
8	Психолого-педагогічні основи формування індивідуального стилю викладання психології. Література: [1] с. 42-65; [4] с. 78-89	2
9	Презентація ІДЗ	2
	Разом:	18

Перелік практичних занять для здобувачів заочної форми здобуття освіти

Номер заняття	Тема практичного заняття	Кількість годин
1	Зміст і завдання вищої школи, принципи та методи навчання. Література: [1] с. 221-246, с. 255-270; [2] с. 33-48, с. 33-48; [3] с. 112-127; [4] с. 52-62	2
2	Методи та форми викладання психології у вищій школі. Література: [1] с. 9-34; с. 46-64; с. 81-87; [2] с. 9-81; [3] с. 8-26; с. 69-80, 96-110; [4] с. 9-68, 97-99	2
4	Психологічні принципи організації навчальної діяльності студентів Психолого-педагогічні основи формування індивідуального стилю викладання психології Література: [1] с. 158-173, с. 185-262; [2] с. 13-56; [3] с. 136-149; [4] с. 226-235	2
	Разом:	6

4.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи здобувача вищої освіти

Самостійна робота аспірантів усіх форм здобуття освіти полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу з відповідних джерел інформації, підготовці до практичних занять, тестового контролю. Здобувачі **денної** форми розробляють та презентують лекційне та практичне заняття. Здобувачі **заочної** форми здобуття освіти виконують контрольну роботу. Вимоги до її виконання та варіанти визначаються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний аспірант отримує на кафедрі у період настановної сесії. Крім цього до послуг аспірантів сторінка навчальної дисципліни у Модульному середовищі для навчання, де розміщені Робоча програма дисципліни, варіанти контрольних робіт та необхідні матеріали з її навчально-методичного забезпечення та контролю результатів навчання.

Зміст самостійної роботи аспірантів денної форми здобуття освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кількість годин
1	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Підготовка міні-повіді «Особливості викладання дисциплін з психології»	9
2	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Підготовка до обговорення проблеми «Особливості підготовки викладача психологічних дисциплін»	9
3	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Підібрати приклади застосування методів, форм та засобів активізації навчальної діяльності студентів при вивченні психології.	9
4	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Виконання ІДЗ 1 (розробити лекцію з навчальної дисципліни кафедри). Підготовка до тестового контролю матеріалу за темами 1-4.	12
5	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Виконання ІДЗ 2 (розробити практичне (семінарське) заняття з навчальної дисципліни кафедри).	9
6	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Підготувати завдання для самостійної роботи студентів.	9
7	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. Підготувати міні-повідь «Ефективні засоби активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів»	9
8	Опрацювання літератури, конспекту лекцій. Підготовка до практичного заняття за темою. підготовка до диспуту «Недоліки та прорахунки у підготовці викладачів на сучасному етапі». Підготовка до тестового контролю матеріалу за темами 5-8	10
9	Підготовка до презентацій ІДЗ	10
	Разом:	86

4.3.1 Індивідуальні домашні завдання для самостійної роботи здобувачів*

ІДЗ 1. Розробити лекційне заняття з дисципліни кафедри відповідно до методичних рекомендацій.

ІДЗ 2. Розробити практичне / семінарське / лабораторне заняття з дисципліни кафедри відповідно до методичних рекомендацій.

Примітка: * здобувач самостійно обирає дисципліну, тему відповідно до Робочої програми.

На самостійне опрацювання здобувачів виносяться визначені у методичних рекомендаціях до практичних занять та самостійної роботи питання з кожної теми. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням індивідуального домашнього завдання здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій у позаурочний час.

Вимоги до виконання контрольної роботи (для аспірантів заочної форми здобуття освіти) та індивідуального домашнього завдання (для аспірантів денної форми здобуття освіти) викладені в Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни

5 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні інтерактивних, ігрових та мультимедійних технологій навчання у традиційних та інноваційних формах*, зокрема, таких як: проблемні лекції, лекції-візуалізації, лекції із застосуванням техніки зворотного зв'язку (інтерактивні); практичні заняття з використанням дискусій, мозкового штурму, методу аналізу та діагностики психологічних ситуацій, ділових (рольових) ігор тощо; самостійна робота (опрацювання теоретичного матеріалу, розробка лекцій, практичних / семінарських / лабораторних занять). Використання інформаційно-комунікаційних та технологій дистанційного навчання (сервіс для проведення онлайн конференцій Zoom, Модульне середовище для навчання тощо).

Примітка: *у процесі вивчення освітнього компонента передбачається можливість проведення гостьових і/або виїзних занять, спрямованих на розширення теоретичних знань і формування практичних навичок у реальних умовах професійної діяльності.

6 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою та графіком освітнього процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування кожного аспіранта для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу тем та оцінювання результатів роботи на практичних заняттях (розв'язування задач, участь у обговоренні ситуацій, проблемних питань тощо);
- тестовий контроль для перевірки засвоєння теоретичного матеріалу тем;
- перевірка виконаного індивідуального домашнього завдання (розробка лекційних, практичних / семінарських / лабораторних занять), що сприяє набуттю теоретичних знань і практичних навичок.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і **підсумкового** контролю, який проводиться з усього матеріалу дисципліни за білетами, попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри. Здобувач вищої освіти, який набрав з будь-якого виду навчальної роботи, суму балів нижчу за 60 відсотків від максимального балу, не допускається до семестрового контролю, поки не виконає обсяг роботи, передбачений Робочою програмою. Здобувач вищої освіти, який набрав позитивний середньозважений бал (60 відсотків і більше від максимального балу) з усіх видів поточного контролю і не склав іспит, вважається таким, який має академічну заборгованість. Ліквідація академічної заборгованості із семестрового контролю здійснюється у період екзаменаційної сесії або за графіком, встановленим деканатом відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

7 Політика дисципліни

Політика навчальної дисципліни загалом визначається системою вимог до здобувача вищої освіти, що передбачені чинними положеннями Університету про організацію та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, проходження інструктажу з техніки безпеки; відвідування занять з дисципліни є обов'язковим. За об'єктивних причин (підтверджених документально) теоретичне навчання за погодженням із лектором може відбуватись в індивідуальному режимі. Успішне опанування дисципліни і формування фахових компетентностей і програмних результатів навчання передбачає необхідність підготовки до практичних занять (вивчення теоретичного матеріалу з теми, активно працювати на занятті, розв'язувати задачі, брати участь у дискусіях щодо прийнятих рішень при виконанні здобувачами задач).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт у встановлені терміни, передбачені Робочою програмою навчальної дисципліни. Пропущене

практичне заняття здобувач зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Засвоєння здобувачем теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється за результатами опитування під час практичних занять, тестування й виконання індивідуального домашнього завдання. Виконання індивідуального завдання завершується його здачею на перевірку у терміни, встановлені графіком самостійної роботи та захистом на останньому занятті.

Здобувач вищої освіти, виконуючи самостійну роботу з дисципліни, має дотримуватися політики доброчесності (заборонені списування, підказки, плагіат, використання штучного інтелекту (без вірного цитування)). У разі порушення політики академічної доброчесності в будь-яких видах навчальної роботи здобувач вищої освіти отримує незадовільну оцінку і має повторно виконати завдання з відповідної теми (виду роботи), що передбачені Робочою програмою. Будь-які форми порушення академічної доброчесності під час вивчення навчальної дисципліни не допускаються та не толеруються.

У межах вивчення навчальної дисципліни здобувачам вищої освіти передбачено визнання і зарахування результатів навчання, набутих шляхом неформальної освіти, що розміщені на доступних платформах (<https://courses.prometheus.org.ua>, <https://www.coursera.org>), які сприяють формуванню компетентностей і поглибленню результатів навчання, визначених Робочою програмою дисципліни, або забезпечують вивчення відповідної теми та/або виду робіт з програми навчальної дисципліни (детальніше у Положенні про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ).

8 Оцінювання результатів навчання здобувачів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». При поточному оцінюванні виконаної здобувачем роботи з кожної структурної одиниці і отриманих ним результатів викладач виставляє йому певну кількість балів із призначених робочою програмою для цього виду роботи. При цьому кожна структурна одиниця (робота) може бути зарахована, якщо здобувач набрав не менше 60 відсотків (мінімальний рівень для позитивної оцінки) від максимально можливої суми балів, призначеної структурній одиниці.

Будь-які форми порушення академічної доброчесності не допускаються та не толеруються.

Отриманий здобувачем бал за зарахований вид навчальної роботи (структурну одиницю) після її оцінювання викладач виставляє в електронному журналі обліку успішності здобувачів вищої освіти. За умови виконання усіх видів навчальної роботи за результатами поточного контролю протягом вивчення навчальної дисципліни, встановлених її Робочою програмою, здобувач денної форми здобуття освіти з навчальної дисципліни, підсумковим контролем для якої є іспит, може набрати до 60 балів (здобувач заочної форми – до 50 балів). Позитивну підсумкову оцінку здобувач може отримати, якщо за результатами поточного та підсумкового контролів набере від 60 до 100 балів. Семестрова підсумкова оцінка розраховується в автоматизованому режимі в інформаційній підсистемі «Електронний журнал» (ІС «Електронний університет») і відповідно до накопиченої суми балів визначається оцінка за інституційною шкалою та шкалою ЄКТС (див. таблицю Співвідношення...), яка заноситься в екзаменаційну відомість, а також до Індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти.

**Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання
аспірантів денної форми здобуття освіти:**

Аудиторна робота				Контрольні заходи		Самостійна робота		Семестровий контроль	Разом
Другий семестр									
Практичне заняття (УО) (мінімум – 4 контрольні точки)				Тестовий контроль (ТК)		ІДЗ 1**	ІДЗ 2	Іспит	
T*1-2	T3-4	T5-6	T7-8	T1-4	T5-8	Лекція	Практичне		
Кількість балів за вид навчальної роботи (мінімум-максимум)									
3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	6-10	6-10	6-10		60-100****
12-20				12-20		12-20		24-40	

Примітка: * Т – тема навчальної дисципліни; **ІДЗ – індивідуальне домашнє завдання;

***За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

**Структурування дисципліни за видами навчальної роботи й оцінювання результатів
навчання аспірантів заочної форми здобуття освіти**

Аудиторна робота			Самостійна, індивідуальна робота				Семестровий контроль		Разом	
Шостий семестр										Сума балів
Практичне заняття (УО)			Контрольна робота			Тестовий контроль		Іспит		
1	2	3	ТП 1	ТП 2	ПЗ	T1-4	T5-8			
Кількість балів за кожний вид навчальної роботи (мінімум-максимум)										
3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	3-5	6-10	6-10	30-50	60-100	
9-15			9-15			12-20		30-50		

Примітка: * ТП – теоретичне питання; **ПЗ– практичне завдання;

***За набрану з будь-якого виду навчальної роботи з дисципліни кількість балів, нижче встановленого мінімуму, здобувач отримує незадовільну оцінку і має її перездати у встановлений викладачем (деканом) термін. Інституційна оцінка встановлюється відповідно до таблиці «Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС».

**Критерії оцінювання за видами робіт
Оцінювання на практичних заняттях**

Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: усне опитування аспірантів на знання теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння спеціальною термінологією й уміння професійно обґрунтувати прийняті рішення при розв’язуванні задач; результати самостійних робіт.

При оцінюванні результатів навчання здобувачів вищої освіти на практичних заняттях викладач користується наведеними нижче критеріями:

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений критерій
Відмінно (високий) 5	Аспірант глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов’язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Аспірант не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві-три несуттєві

	<i>похибки.</i>
Добре (середній) 4	Аспірант виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь аспіранта має будуватися на основі самостійного мислення. Аспірант у відповіді допустив дві-три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно (достатній) 3	Аспірант виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь аспіранта будується на рівні репродуктивного мислення, Аспірант має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно (недостатній) 2	Аспірант виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється аспіранту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Оцінювання результатів тестового контролю

Кожен з двох тестів, передбачених робочою програмою, складається із 20 тестових завдань. Максимальна сума балів, яку може набрати аспірант за результатами тестування, складає 10.

Відповідно до таблиці структурування видів робіт за тематичний контроль здобувач залежно від кількості правильних відповідей може отримати від 6 до 10 балів:

Таблиця – Розподіл балів в залежності від наданих правильних відповідей на тестові завдання

Кількість правильних відповідей	0-11	12-13	14	15-16	17	18-20
Відсоток правильних відповідей	0-59	60-65	66-72	73-82	83-89	90-100
Кількість отриманих балів	0	6	7	8	9	10

На тестування відводиться 15 хвилин. Правильні відповіді здобувач записує у талоні відповідей. Аспірант може також пройти тестування і в онлайн режимі у Модульному середовищі для навчання на сторінці навчальної дисципліни. Тестування здобувачів вищої освіти у Модульному середовищі для навчання автоматично оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці вище.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

У випадку, коли здобувач не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється оцінка «задовільно».

Критерії оцінювання розробленої лекції*

Критерії оцінювання	Зміст критерію	Оцінка за шкалою від 6 до 10 балів
<i>Змістовність лекції</i>	науковий рівень, відповідність новітнім досягненням науки і практики	
	наявність узагальнень, переконливість	
	відображення дискусійних питань, постановка наукових проблем	
<i>Методичний рівень</i>	формування професійного світогляду студентів на лекції, зв'язок лекційного матеріалу із практичним досвідом предметної галузі	
	наявність елементів навчально-методичного комплексу дисципліни	
	відповідність лекції робочій програмі дисципліни	
	використання джерел інформації і наявність їх в інтернеті та бібліотеці університету	
	наявність міждисциплінарних зв'язків	
<i>Структура лекції</i>	формулювання мети, плану	
	чітка композиційна побудова (вступ, основна частина, закінчення)	
	логічна послідовність і взаємозв'язок окремих частин лекції	
	виділення головних ідей і моментів	
<i>Стиль лекції</i>	ясність, чіткість і доступність викладення думок	
	застосування технічних засобів навчання, наочність інформації	

Примітка: *Оцінка лекції визначається як середньоарифметична за всіма критеріями.

Критерії оцінювання якості розробленого практичного / лабораторного / семінарського заняття

Критерії оцінювання	Зміст критерію	Оцінка за шкалою від 6 до 10 балів
<i>Змістовність практичного / лабораторного заняття</i>	відповідність теми заняття змісту програми і навчальному плану	
	відповідність змісту заняття сучасним проблемам практики в даній галузі	
	рівень досягнення мети заняття	
	рівень повноти розкриття тематичних питань	
<i>Професійна спрямованість</i>	формування професійного світогляду студентів на занятті	
	розширення соціальної сутності проблемних питань	
	зв'язок практичного матеріалу з професійними інтересами підготовки спеціалістів	
<i>Методичний рівень</i>	застосування методів і прийомів активізації пізнавальної діяльності студентів	
	використання елементів зворотного зв'язку на всіх етапах засвоєння навчальної інформації	
	роз'яснення складних місць навчального матеріалу	
	надання наочної інформації і засобів оргтехніки	
	наявність методичних вказівок до самостійного виконання практичного завдання	
	наявність тестів для самоконтролю знань	
<i>Структура практичного / лабораторного заняття</i>	визначення теми практичного / лабораторного заняття	
	визначення мети діяльності	
	надання методичних вказівок для самостійного виконання завдань	

	надання переліку рекомендованої літератури для поглибленого вивчення окремих питань.	
	організація об'єктивного контролю навчальної діяльності студентів у кінці практичного / лабораторного заняття	
	уміння зняти напруження і втому аудиторії	

Примітка: *Оцінка практичного / лабораторного / семінарського заняття визначається як середньоарифметична за всіма критеріями.

Критерії оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій оцінювання контрольної роботи аспірантів заочної форми навчання
Відмінно	Зміст питань розкрито повно і грамотно, правильно використано понятійний апарат; логічний виклад відповіді державною мовою; проявлено творчий підхід та самостійне мислення. Дотримані всі вимоги оформлення контрольної роботи. При написанні допущено дві-три несуттєві похибки.
Добре	Зміст питань розкрито повно. Показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі питань можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Відповідь будується на основі самостійного мислення. Дотримані не всі вимоги оформлення контрольної роботи. Допущено дві-три несуттєві помилки.
Задовільно	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.
Незадовільно	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.

Оцінювання якості виконання контрольної роботи студентами заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота передбачає виконання таких завдань – 2 теоретичних і практичне. Зміст завдань наведено в методичних рекомендаціях до виконання контрольної роботи. При оцінюванні контрольної роботи враховуються якість її виконання, кожне завдання оцінюється максимально 5 балів, загальна максимальна сума балів становить 15.

Таблиця – Розподіл балів між завданнями контрольної роботи здобувача вищої освіти

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал	Потенційні позитивні бали* (середній бал)	Максимальний (високий) бал
Теоретичне питання	3	4	5
Теоретичне питання	3	4	5
Практичне завдання	3	4	5
Всього балів	9	-	15

Примітка. *Позитивний бал за контрольну роботу, відмінний від мінімального (9 балів) та максимального (15 балів), знаходиться в межах 10-14 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) контрольної роботи.

Кожне завдання контрольної роботи здобувача вищої освіти оцінюється з використанням нижченаведених у таблиці критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти

(щодо визначення достатнього, середнього та високого рівня досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей).

Таблиця - Критерії оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання

Оцінка та рівень досягнення здобувачем запланованих ПРН та сформованих компетентностей	Узагальнений критерій оцінювання контрольної роботи здобувачів заочної форми навчання
Відмінно (високий) 5	Зміст питань розкрито повно і грамотно, правильно використано понятійний апарат; логічний виклад відповіді державною мовою; проявлено творчий підхід та самостійне мислення. Дотримані всі вимоги оформлення контрольної роботи. При написанні допущено дві-три несуттєві похибки.
Добре (середній) 4	Зміст питань розкрито повно. Показано володіння понятійним апаратом і фаховою термінологією; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі питань можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання тощо. Відповідь будується на основі самостійного мислення. Дотримані не всі вимоги оформлення контрольної роботи. Допущено дві-три несуттєві помилки.
Задовільно (достатній) 3	Зміст питань розкрито неповно. Виявлено знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією. Відповідь будується на рівні репродуктивного мислення, слабкі знання структури курсу, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.
Незадовільно (недостатній) 2	Зміст питань не розкрито. Виявлено розрізнені, безсистемні знання, допущені суттєві помилки у визначенні понять, перекручено їх зміст, виклад матеріалу хаотичний. Не дотримано вимог оформлення контрольної роботи.

Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю (іспит)

Освітня програма передбачає підсумковий семестровий контроль з дисципліни у формі іспиту, завданням якого є системне й об'єктивне оцінювання як теоретичної, так і практичної підготовки здобувача з навчальної дисципліни. Складання іспиту відбувається за попередньо розробленими і затвердженими на засіданні кафедри білетами. Відповідно до цього в екзаменаційному білеті пропонується поєднання питань як теоретичного (в т.ч. у тестовій формі), так і практичного характеру.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів денної форми навчання (40 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	6	8	10
Теоретичне питання № 2	6	8	10
Практичне завдання	12	16	20
Разом:	24		40

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (24 бали) та максимального (40 балів), знаходиться в межах 25-39 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Таблиця – Оцінювання результатів підсумкового семестрового контролю здобувачів заочної форми навчання (50 балів для підсумкового контролю)

Види завдань	Для кожного окремого виду завдань		
	Мінімальний (достатній) бал (задовільно)	Потенційні позитивні бали* (середній бал) (добре)	Максимальний (високий) бал (відмінно)
Теоретичне питання № 1	8	12	15
Теоретичне питання № 2	8	12	15
Практичне завдання	14	17	20
Разом:	30		50

Примітка. *Позитивний бал за іспит, відмінний від мінімального (30 балів) та максимального (50 балів), знаходиться в межах 31-49 балів та розраховується як сума балів за усі структурні елементи (завдання) іспиту.

Для кожного окремого виду завдань підсумкового семестрового контролю застосовуються критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти, наведені вище.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС визначається в автоматизованому режимі після внесення викладачем результатів оцінювання з усіх видів робіт до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС у наведеній нижче таблиці.

Таблиця – Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Рейтингова шкала балів	Інституційна шкала (Опис рівня досягнення здобувачем вищої освіти запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни)	
		Залік	Іспит/диференційований залік
A	90-100	Зараховано	Відмінно/Excellent – високий рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни, що свідчить про безумовну готовність здобувача до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
B	83-89		Добре/Good – середній (максимально достатній) рівень досягнення запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни та готовності до подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
C	73-82		Задовільно/Satisfactory – Наявні мінімально достатні для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом результати навчання з навчальної дисципліни
D	66-72		
E	60-65		
FX	40-59	Незараховано	Незадовільно/Fail – Низка запланованих результатів навчання з навчальної дисципліни відсутня. Рівень набутих результатів навчання є недостатнім для подальшого навчання та/або професійної діяльності за фахом
F	0-39		Незадовільно/Fail – Результати навчання відсутні

Семестровий іспит виставляється, якщо загальна сума балів, яку набрав студент з дисципліни за результатами поточного та підсумкового контролю, знаходиться у межах від 60 до 100 балів. При цьому за інституційною шкалою ставиться оцінка «відмінно/добре/задовільно», а за шкалою ЄКТС – буквене позначення оцінки, що відповідає набраній студентом сумі балів відповідно до таблиці Співвідношення.

9 Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Предмет, мета і завдання методики викладання психології як навчальної дисципліни.
2. Історичний нарис викладання психології.
3. Система категорій сучасної методики викладання психології.

4. Організаційно-нормативні питання професійного становлення викладача психології.
5. Функції та ролі викладача психології.
6. Умови успішної адаптації молодого викладача до діяльності.
7. Вимоги до учасників педагогічного процесу.
8. Поняття про методи та форми навчання психології.
9. Класифікації методів та форм навчання.
10. Активні методи навчання.
11. Таксономія навчальних задач із психології.
12. Лекція як форма навчального заняття.
13. Переваги та недоліки лекції як форми навчання.
14. Критерії класифікації видів лекцій.
15. Підготовка та методика читання лекції.
16. Семінари як форма навчального заняття.
17. Види семінарських занять.
18. Структура, методика підготовки та проведення семінарських занять.
19. Практичні заняття та методика їх проведення.
20. Лабораторні заняття та методика їх проведення.
21. Поняття про самостійну роботу студента.
22. Зміст самостійної роботи.
23. Методика організації роботи студента.
24. Методика конспектування літературних джерел.
25. Реферування та його етапи.
26. Науково-дослідна робота студентів та її значення у процесі фахової підготовки.
27. Педагогічний контроль як інструмент управління процесом освоєння знань з психології.
28. Функції, види та форми здійснення контролю.
29. Тестовий контроль знань з психології і його дидактичні функції
30. Критерії та рівні оцінювання вивчення психології у вищій школі.
31. Поняття педагогічної майстерності викладача психології.
32. Педагогічна техніка як форма організації поведінки викладача.
33. Основні педагогічні вміння.
34. Типові помилки молодого викладача.
35. Мовлення викладача психології.

10 Навчально-методичне забезпечення

Освітній процес з дисципліни «Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі» забезпечений необхідними навчально-методичними матеріалами, що розміщені в Модульному середовищі для навчання MOODLE:

1. Курс «Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі». URL: <https://salو.li/5e78735>
2. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти денної форми навчання з дисципліни «Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі». URL: <https://salو.li/0cB205F>
3. Методичні вказівки до контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання з дисципліни «Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі». URL: <https://salو.li/45c6E93>
4. Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі: методичні вказівки до самостійного вивчення курсу для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 053 Психологія» [Електронний освітній ресурс]. Хмельницький: ХНУ, 2021. 44 с.

11 Рекомендована література

Основна

- 1 Прищак М. Д. Педагогіка, психологія та методика викладання у вищій школі: курс лекцій. Вінниця: ВНТУ, 2019. 150 с.
- 2 Ляховець Л.О. Методика викладання психології : навчально-методичний посібник. 2-ге

вид., допов. Чернігів: НУ «ЧК» імені Т.Г. Шевченка, 2020. 272 с.

3 Казак І. О. Теорія і методика викладання в вищій школі: конспект лекцій. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 116 с.

4 Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2021. 208 с. Режим доступу: <http://repository.vsau.org/getfile.php/27268.pdf>

Додаткова

6 Lingling Xue, Yunpeng Wu, Yongping Jia, Shengfeng Zhang, Guixiong Liu, Exploration of Teaching Reform of Research Methods in Psychology under Project-based Teaching Mode. Applied & Educational Psychology. 2025. Vol. 6: 86-92. DOI: <http://dx.doi.org/10.23977/appep.2025.060113>

7 Бойко-Бузиль Ю. Ю., Горбенко С. Л. Методика викладання психології у вищій школі: навч. посіб. Київ: Атіка, 2012. 272 с.

8 Варгата О. В., Кулешова О. В., Міхєєва Л. Технологія case-study у процесі викладання психолого-педагогічних дисциплін. *Перспективи та інновації науки* (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). 2022. № 1(6) 2022. С. 86-91. (Index Copernicus International) <http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/928>

9 Варгата О. В., Кулешова О. В., Міхєєва Л. Інтерактивна технологія у процесі викладання психолого-педагогічних дисциплін. *Наукові інновації та передові технології* (Серія «Державне управління», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал . 2022. No 2(4) 2022. С. 309-321. <http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/1061/1060>

10 Вітвицька С. С. Практикум з педагогіки вищої школи: навч. посіб. Київ: Центр навчальної л-ри, 2005. 398 с.

11 Закон України «Про вищу освіту» № 2984-III, із змінами від 19 січня 2010.

12 Закон України «Про освіту» від 23.12.2010

13 Машченко Н. І. Основи педагогіки і психології вищої школи: курс лекцій. Кременчук, 2006. 272 с.

14 Кулешова О.В., Міхєєва Л.В. Психологічні особливості професійної самореалізації педагогів. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. Випуск 4, 2023. С.82-87 <https://chasopys-ppp.dp.ua/index.php/chasopys/article/view/467>

15 Кулешова О., Міхєєва Л., Комар Т. Ділова гра у змісті професійної підготовки фахівців соціономічних професій. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*, 2(1). 2025. С. 182-188. [https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).88](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).88)

16 Кулешова О.В., Міхєєва Л.В., Використання інтерактивних методів навчання у процесі викладання педагогічних дисциплін. *Перспективи та інновації науки*. (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»). № 3(49). 2025. С. 704-717.

17 Наказ МОН України. Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи № 943 від 16 жовтня 2009 року.

18 Петренко Л., Зеліковська О. Особистісно-орієнтоване викладання психологічних та педагогічних дисциплін у закладах вищої освіти стан наукової розробленості. *Професійна педагогіка*. 2025. № 1 (30). С. 246-258. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2025.30.246-258>

19 Романовський О. Г. Методика викладання психології: навч.-метод. посіб. Харків: ФОП Панов А.М., 2019. 51 с.

20 Руснак І. С. Педагогіка і психологія вищої школи: навч.-метод. посіб. Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці: Букрек, 2009. 176 с.

21 Чернілевський Д. В. Педагогіка та психологія вищої школи: навч. посіб. Вінниця: Вінницький соціально-економічний ін-т ун-ту «Україна», 2006. 402 с.

12 Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. URL : <https://msn.khmnu.edu.ua/>

2. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khmnu.edu.ua/asp/php_f/p1page_lib.php

3. Репозитарій ХНУ. URL: <https://library.khmnu.edu.ua/#> .

13 Матеріально-технічне та програмне забезпечення дисципліни (за потреби)

Інформаційна та комп'ютерна підтримка: ПК, планшет, смартфон або інший мобільний пристрій, проєктор. Програмне забезпечення: програми Microsoft Office або аналогічні, доступ до мережі Інтернет, робота з презентаціями.

Вивчення навчальної дисципліни не потребує використання спеціального програмного прикладного забезпечення, крім загальноновживаних програм і операційних систем.